

Posudek bakalářské práce Ludmily Slavické

La Edad de Oro: José Martí a výchova nové hispanoamerické generace

Musím hned v úvodu konstatovat, že práce Lídy Slavické svou úrovní a vyzrálostí převyšuje většinu bakalářských prací na oboru Hispanistika. Je to vynikající bakalářská práce a troufám si tvrdit, že by obstála i jako vynikající práce diplomová.

Na textu je od počátku patrná pečlivá příprava a důkladné seznámení s prameny i sekundární literaturou.

Studentka zvolila autora, který patří k nejznámějším, a tedy i nejdiskutovanějším postavám hispanoamerické literatury a myšlení konce 19. století. José Martí (Kuba, 1853-1895) je považován za jednoho z prvních představitelů hispánského modernismu, ovšem jeho role dalece přesáhla literární oblast. Byl od mládí odvážným bojovníkem za svobodu Kuby (která se stala skutečností v roce 1898 a které se tedy Martí nedožil) a při střetnutí se španělskými jednotkami zemřel. Jeho poezie symbolizuje vstup hispanoamerické literatury do modernity a jeho esejistické texty tvoří jeden ze základů tohoto žánru ve španělštině. Tyto polohy samozřejmě literární věda hojně zkoumala a zkoumá.

Lída Slavická se však rozhodla podívat na další Martího zájem: vzdělávání a výchovu dětí. Nejen že měl sám pedagogické zkušenosti, ale rozhodl se vydávat časopis zaměřený na dětské publikum, *La Edad de Oro* (Zlatý věk).

Autorku zajímají Martího cíle, které nebyly nijak skrovné: chtěl pomocí časopisu přispět k výchově dalších hispanoamerických generací tak, aby se z nich stali plnohodnotní, vzdělaní občané, kteří tak mohou přispět k pokroku ve svých zemích, kteří nepodléhají fámám a snadným řešením a kteří stojí pevně za myšlenkami humanismu a lidské důstojnosti (která dle Martího patří všem, bez ohledu na rasu apod.).

Struktura je jasná a logicky čtenáře vede od kontextu Martího života a pedagogické činnosti ke koncepci časopisu a analýze textů v něm obsažených. Slavická zevrubně analyzuje obsah časopisu, všímá si překladů (a důvodů, proč Martí právě dané texty vybral; rovněž poukazuje na fakt, že se někdy nejedná o věrný překlad, ale spíše o adaptaci, a snaží se odpovědět na otázku, proč Martí cítil potřebu do textu zasáhnout).

Stěžejní a nejrozsáhlejší část práce se soustředí na morální hodnoty (osobní integrita, kritické myšlení, soucit, rovnost, svoboda atd.), které Martí zastával a které chtěl vštípit malým čtenářům. Autorka je analyzuje v konkrétních textech, výborně pracuje s ukázkami a přesvědčivě argumentuje. Tyto kapitoly tak postupně nejen osvětlují Martího koncepci, ale zároveň vytvářejí portrét samotného Martího jako muže, pro nějž byla osobní integrita a věrnost přesvědčení úhelným kamenem jeho života i umělecké tvorby.

Martí Lídy Slavické je plastickou osobností a jeho pedagogické názory se ukazují jako nesmírně odvážné a moderní – v jejich středu je dítě, jako bytost, která se zaslouží důstojnost, úctu, ale i jasné hranice. Jak autorka konstatuje v závěrečné kapitole, „nadčasovost témat a obsažených morálních hodnot činí i dnes z Martího projektu aktuální a

užitečné čtení, skrze něž se děti mohou dozvídat o světě a jeho obyvatelích a učit se důležitosti dobrého a čestného jednání, jež je i dnes pro šťastný a naplněný život klíčové. (55)

Práce je pozoruhodná po obsahové i formální stránce. Lída Slavická píše vyzrálým, kultivovaným stylem, text je tak velmi čtivý a zároveň jde k jádru věci. K práci s literaturou nemám výhrad.

Závěrem tedy jen mohu konstatovat, že práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

Praha, 1. 6. 2022

Mgr. Dora Poláková, Ph. D.